

ที่ รบ ๐๐๑๗.๓/ว ๑๘๑๖๒

ศาลากลางจังหวัดราชบุรี
ถนนอำเภอ รบ ๗๐๐๐๐

๒๕๖๑ กรกฎาคม ๒๕๖๑

เรื่อง คำแนะนำการดำเนินโครงการจิตอาสา พระราชทานตามแนวพระราชดำริ

เรียน รองผู้ว่าราชการจังหวัดราชบุรี รอง ผอ.รมน.จังหวัด ร.บ.(ท) หัวหน้าส่วนราชการทุกส่วนราชการ
หัวหน้าหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ นายกองค้การบริหารส่วนจังหวัดราชบุรี นายอำเภอทุกอำเภอ และ
นายกเทศมนตรีเมืองทุกแห่ง

สิ่งที่ส่งมาด้วย คำแนะนำการดำเนินโครงการจิตอาสา จำนวน ๑ ชุด

ด้วยกระทรวงมหาดไทยได้จัดประชุมผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อบูรณาการการแก้ไขปัญหาของ
ประชาชนและขับเคลื่อนนโยบายของรัฐบาล ระหว่างวันที่ ๘ - ๙ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ณ อาคารชาเลนเจอร์
เมืองทองธานี จังหวัดนนทบุรี โดยในการประชุมมีการชี้แจงคำแนะนำการดำเนินโครงการจิตอาสา
พระราชทานตามแนวพระราชดำริแก่ผู้ร่วมประชุม

เพื่อให้การดำเนินโครงการจิตอาสา พระราชทานตามแนวพระราชดำริ ในส่วนภูมิภาค เป็นไป
ด้วยความถูกต้องและเรียบร้อย จังหวัดจึงขอจัดส่งคำแนะนำการดำเนินโครงการจิตอาสา พระราชทานตามแนว
พระราชดำริดังกล่าว มาเพื่อเป็นแนวทางการปฏิบัติในพื้นที่ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ทั้งนี้
สามารถดาวน์โหลดคำแนะนำการดำเนินโครงการจิตอาสา พระราชทานตามแนวพระราชดำริ ได้ที่
www.ratchaburi.go.th หัวข้อ “ข่าวบริการ”

จึงเรียนมาเพื่อดำเนินการ สำหรับอำเภอให้แจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ทราบและ
ถือปฏิบัติด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายชยารุร จันน.)

ผู้ว่าราชการจังหวัดราชบุรี

สำนักงานจังหวัด

กลุ่มงานอำนวยการ

โทร. ๐ ๓๒๓๓ ๗๘๙๐

โทรสาร ๐ ๓๒๓๒ ๗๖๕๙

คำแนะนำการดำเนินโครงการจิตอาสา พระราชทานตามแนวพระราชดำริ

๑. ความเป็นมา

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้จัดตั้งโครงการจิตอาสาพระราชทานขึ้น เพื่อเป็นการรวมความสมัครสมานสามัคคีของคนไทยทุกคนในการทำกิจกรรมสาธารณประโยชน์เพื่อพัฒนาพื้นที่ในชุมชนต่างๆ ให้มีความเจริญ เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชนอย่างถาวร โดยมีศูนย์อำนวยการใหญ่โครงการจิตอาสาพระราชทานตามแนวพระราชดำริ (ศอญ.) เป็นผู้ควบคุม กำกับ ดูแล และให้ผู้ว่าราชการจังหวัดในแต่ละจังหวัด เป็นผู้ให้การสนับสนุน และรวมการปฏิบัติของทุกภาคส่วนในกิจกรรมจิตอาสาพระราชทานให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยตามพระราชโบายและวัตถุประสงค์ของกิจกรรม ทั้งนี้ หน่วยทหารในพื้นที่นั้นๆ จะเป็นผู้รับผิดชอบในการระดมสรรพกำลังประชาชนจิตอาสาสามารถร่วมการปฏิบัติกับกำลังพลจิตอาสาของหน่วยราชการ ทหาร และหน่วยราชการต่างๆ การดำเนินการกิจกรรมจิตอาสาพระราชทานทุกหน่วยงาน สามารถริเริ่มกิจกรรมได้เอง แต่ต้องแจ้งการดำเนินกิจกรรมให้ผู้รับผิดชอบทราบเพื่อเตรียมการให้การสนับสนุนตามความจำเป็น และตามความเหมาะสม

ศูนย์อำนวยการใหญ่โครงการจิตอาสา พระราชทานตามแนวพระราชดำริ (ศอญ.) ประกอบด้วย คณะกรรมการ ๒ ชุด ได้แก่

๑) คณะกรรมการโครงการจิตอาสา พระราชทานตามแนวพระราชดำริ แต่งตั้งขึ้นตามคำสั่งหน่วยราชการ ในพระองค์ ๙๐๔ ที่ ๔๔/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๐ และ

๒) คณะกรรมการผู้ประสานงานโครงการจิตอาสา พระราชทานตามแนวพระราชดำริ แต่งตั้งขึ้นตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีที่ ๓๑๙/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ มีปลัดกระทรวงมหาดไทยเป็นประธานกรรมการ ปลัดกรุงเทพมหานคร เป็นรองประธานกรรมการ ผู้บัญชาการเหล่าทัพ และหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง เป็นกรรมการ มีหน้าที่สนับสนุนและประสานการทำงานกับส่วนราชการในพระองค์ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการจัดทำยุทธศาสตร์และการนำแนวพระราชดำริโครงการจิตอาสาพระราชทานไปสู่การปฏิบัติให้เกิดผลเป็นรูปธรรมตามพระราชโบายและสมพระเกียรติ

สำหรับในส่วนภูมิภาค ตามร่างคู่มือแนวทางการดำเนินงานโครงการจิตอาสา พระราชทานตามแนวพระราชดำริ ได้กำหนดให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทำหน้าที่ผู้อำนวยการศูนย์อำนวยการใหญ่โครงการจิตอาสาพระราชทานตามแนวพระราชดำริจังหวัด (ศอญ.จังหวัด) และนายอำเภอทำหน้าที่ผู้อำนวยการศูนย์อำนวยการภาคสนามโครงการจิตอาสา พระราชทานตามแนวพระราชดำริอำเภอ (ศอส.อำเภอ)

๒. ประเภทของกิจกรรมจิตอาสาพระราชทาน

กิจกรรมจิตอาสาพระราชทานแบ่งเป็นสามประเภท คือ จิตอาสาพัฒนา จิตอาสาภัยพิบัติ และจิตอาสาเฉพาะกิจ มีรายละเอียดในการปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้

๑) **จิตอาสาพัฒนา** ได้แก่ กิจกรรมจิตอาสาพระราชทานที่มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาท้องถิ่นของแต่ละชุมชนให้มีคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ไม่ว่าจะเป็น กิจกรรมบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ การอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การอำนวยความสะดวก และความปลอดภัยในการดำรงชีวิตประจำวัน การประกอบอาชีพ รวมทั้งการสาธารณสุข เป็นต้น

๒) **จิตอาสาภัยพิบัติ** ได้แก่ กิจกรรมจิตอาสาพระราชทานที่มีวัตถุประสงค์เพื่อเฝ้าตรวจ และเตรียมการรองรับภัยพิบัติ ทั้งที่เกิดจากธรรมชาติ และที่เกิดจากสาเหตุอื่นๆ ที่ส่งผลกระทบต่อประชาชนในพื้นที่โดยรวม และการเข้าช่วยเหลือบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนจากภัยพิบัติดังกล่าว เช่น อุทกภัย วาตภัย อัคคีภัย เป็นต้น

๓) **จิตอาสาเฉพาะกิจ** ได้แก่ กิจกรรมจิตอาสาพระราชทานที่มีวัตถุประสงค์ให้ปฏิบัติในงานพระราชพิธีหรือการรับเสด็จในโอกาสต่างๆ เป็นการใช้กำลังพลจิตอาสาปฏิบัติหน้าที่ร่วมกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในการช่วยเหลือหรืออำนวยความสะดวกแก่ประชาชนที่มาร่วมงาน รวมทั้งการเตรียมการ การเตรียมสถานที่ และการฟื้นฟูสถานที่ภายหลังการปฏิบัติในพระราชพิธี และการเสด็จนั้นๆ ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

๓. ภารกิจจิตอาสา

กระทรวงมหาดไทยได้หนังสือ ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๒๑๑.๙/ว ๖๖๓๓ ลงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ แจ้งการดำเนินโครงการจิตอาสา “เราทำความ ดี ด้วยหัวใจ” โดยให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแจ้งนายอำเภอทุกอำเภอ ในฐานะเป็นหัวหน้าจิตอาสา ระดับอำเภอ เป็นผู้ร่วมพลังจิตอาสา “เราทำความ ดี ด้วยหัวใจ” ในพื้นที่ดำเนินการใน ๒ ภารกิจหลัก คือ

๑) **ภารกิจในการรับเสด็จสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและพระบรมวงศานุวงศ์ทุกพระองค์** เมื่อเสด็จพระราชดำเนินไปยังจังหวัดต่างๆ โดยให้ข้าราชการ ทหาร ตำรวจ แพทย์ ที่สมัครเป็นจิตอาสา แต่งกายเครื่องแบบจิตอาสา มารับเสด็จ ร่วมกับประชาชนจิตอาสา

๒) **ภารกิจด้านการพัฒนาตามความเหมาะสมของพื้นที่** โดยหน่วยงานราชการเป็นแกนนำในการจัดกิจกรรมให้จิตอาสาได้ปฏิบัติงานในการพัฒนาพื้นที่อย่างต่อเนื่อง กิจกรรมที่จัดขึ้นต้องเป็นกิจกรรมที่เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม และสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในพื้นที่ อาทิ การช่วยเหลือผู้ประสบภัย การซ่อมบำรุงถนน การแก้ไขปัญหายขยะมูลฝอย การปลูกป่า การขุดลอกคูคลอง การดูแลรักษาความสะอาดสถานที่สาธารณะ เป็นต้น

๔. ข้อพึงปฏิบัติของกำลังพลจิตอาสา

๔.๑ กำลังพลจิตอาสาพระราชทาน เป็นบุคคลที่สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานให้มาปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเสียสละ เพื่อบำเพ็ญสาธารณประโยชน์เพื่อส่วนรวมตามวัตถุประสงค์ ไม่ประพฤติปฏิบัติไปในทางที่อาจเกิดความเสื่อมเสียต่อภาพลักษณ์และอาจจะมีข้อครหาได้ เช่น การเรียกรับเงินโดยอ้างกิจกรรมจิตอาสา การเรียกร้องและแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตน หรือเพื่อบุคคลบางกลุ่ม ตลอดจนไม่ยุ่งเกี่ยวกับกิจกรรมทางการเมือง

๔.๒ เครื่องแบบของกำลังพลจิตอาสาพระราชทาน ประกอบด้วย หมวกและผ้าพันคอจิตอาสาพระราชทาน และบัตรประจำตัวกำลังพลจิตอาสา ซึ่งควรนำติดตัวมาด้วยทุกครั้งในการร่วมกิจกรรม

๔.๓ ไม่ควรนำกำลังพลจิตอาสา ไปปฏิบัติภารกิจในกิจกรรมอื่นนอกเหนือจากประเภทของกิจกรรมจิตอาสาสามประเภทข้างต้น

๔.๔ สมาชิกกำลังพลจิตอาสาพระราชทาน ต้องช่วยกันตรวจสอบ แนะนำ และตักเตือนการปฏิบัติของเพื่อนสมาชิกกำลังพลจิตอาสาตามข้อพึงปฏิบัติที่ได้กล่าวไปแล้ว

๕. กิจกรรม

เพื่อให้การดำเนินโครงการจิตอาสา พระราชทานตามแนวพระราชดำริ ในระยะต่อไป เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และสอดคล้องกับแนวทางที่ ศอญ. กำหนด จึงแนะนำให้จังหวัดดำเนินการ ดังนี้

๕.๑ ป้ายกิจกรรมจิตอาสาพระราชทาน ในโครงการจิตอาสา พระราชทานตามแนวพระราชดำริ “เราทำความ ดี ด้วยหัวใจ”

กรณีจัดกิจกรรมจิตอาสา พระราชทานตามแนวพระราชดำริ “เราทำความ ดี ด้วยหัวใจ” และนำประชาชนจิตอาสาซึ่งแต่งกายด้วยเครื่องแบบจิตอาสา (สวมหมวก ผ้าพันคอจิตอาสาพระราชทาน และบัตรประจำตัวกำลังพลจิตอาสา) เข้าร่วมกิจกรรม ให้ใช้ป้ายกิจกรรมจิตอาสาพระราชทาน ในโครงการจิตอาสา พระราชทานตามแนวพระราชดำริ “เราทำความ ดี ด้วยหัวใจ” เท่านั้น ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดและปลัดกรุงเทพมหานคร ได้กระทำพิธีรับพระราชทานไปแล้ว เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๑ โดยป้ายกิจกรรมจิตอาสาพระราชทานฯ สามารถพิมพ์ชื่อโครงการ อำเภอ จังหวัด ลงบนป้ายกิจกรรมตามรูปแบบที่กำหนด

ทั้งนี้ การจัดทำป้ายเพื่อให้สีที่พิมพ์ตรงกับต้นฉบับ ให้ตั้งค่าสีของไฟล์ภาพจาก RGB เป็น CMYK แล้วเปรียบเทียบกับสีของป้ายกิจกรรมจิตอาสาพระราชทานที่จังหวัดได้รับ

๕.๒ กิจกรรมจิตอาสา รมรงค์ ปลูก - ขยายพันธุ์ ต้นรวงผึ้ง

ในปี ๒๕๖๑ จัดกิจกรรมจิตอาสา รมรงค์ ปลูก-ขยายพันธุ์ ต้นรวงผึ้ง โดยมุ่งเน้นการปลูกเสริมหรือปลูกแซมในพื้นที่ศูนย์ราชการ/ศาลากลางจังหวัด สถานที่ราชการ ถนนสายหลัก สวนสาธารณะ อ่างเก็บน้ำหรือที่สาธารณะอื่นๆ ที่เหมาะสม รวมทั้งให้มีการดูแลและบำรุงรักษาต้นรวงผึ้งที่มีอยู่แล้ว หรือปลูกไปแล้วก่อนหน้านี้ ให้เจริญเติบโตอย่างเต็มที่

สำหรับในปี ๒๕๖๒ จัดเตรียมพื้นที่ปลูกให้มีความครอบคลุมมากยิ่งขึ้น โดยกำหนดพื้นที่เป้าหมายหลักอย่างน้อยอำเภอละ ๑ แห่ง และกำหนดแผนการเพาะขยายพันธุ์และการปลูกต้นรวงผึ้ง โดยพิจารณาให้จิตอาสาเข้ามามีส่วนร่วมตั้งแต่การเพาะ/ขยายพันธุ์ การเตรียมกล้าไม้ และร่วมปลูกในพื้นที่เป้าหมายที่กำหนดไว้ และขยายไปสู่ชุมชนหรือบ้านเรือนประชาชนต่อไป

๕.๓ กิจกรรมจิตอาสา ประกวัดจัดสวนสาธารณะ

การจัดกิจกรรมจิตอาสา ประกวัดจัดสวนสาธารณะ ในเบื้องต้นให้มุ่งเน้นการรณรงค์ให้ประชาชนจิตอาสา เข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลรักษาสวนสาธารณะที่มีอยู่แล้วในจังหวัด/อำเภอ การปลูกต้นไม้หรือไม้ดอกไม้ประดับในพื้นที่สาธารณะหรือพื้นที่ส่วนรวมในหมู่บ้าน/ชุมชน โดยเน้นความร่วมมือระหว่างส่วนราชการ ภาคเอกชน และภาคประชาชน และให้ดำเนินการอย่างต่อเนื่องตลอดทั้งปี โดยรูปแบบการจัดสวน/พันธุ์ไม้ที่ปลูก ให้ยึดหลักความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ ในกรณี ให้จังหวัดบูรณาการส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ร่วมกับประชาชนจิตอาสา ดำเนินการ ดังนี้

๑) สำรวจสวนสาธารณะ/สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ/พื้นที่สีเขียว สวนเกาะกลางถนน รวมถึงสิ่งก่อสร้างที่เป็นสัญลักษณ์ของจังหวัด/อำเภอในพื้นที่เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการทำกิจกรรม โดยให้มีการบันทึกภาพถ่าย วันเวลา สถานที่ที่สำรวจก่อนการดำเนินกิจกรรม

๒) จัดทำแผนงาน/ปฏิทินกิจกรรมการปรับปรุงภูมิทัศน์ของสวนสาธารณะ/สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ/พื้นที่สีเขียว สวนเกาะกลางถนน หรือสิ่งก่อสร้างที่เป็นสัญลักษณ์ของจังหวัด/อำเภอในพื้นที่ที่ได้ดำเนินการสำรวจแล้ว โดยเริ่มดำเนินการอย่างต่อเนื่องตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป ซึ่งอาจกำหนดวันในการจัดกิจกรรมตามความเหมาะสมของจังหวัด เช่น วันสำคัญของจังหวัด วันหยุดนักขัตฤกษ์ เป็นต้น

๓) รมรงค์ให้ประชาชนจิตอาสา มีส่วนร่วมในการปรับปรุงภูมิทัศน์ ซ่อมแซม ดูแลสิ่งอำนวยความสะดวก การปลูกต้นไม้ในสวนสาธารณะ/สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ/พื้นที่สีเขียว สวนเกาะกลางถนน หรือสิ่งก่อสร้างที่เป็นสัญลักษณ์ของจังหวัด/อำเภอในพื้นที่ โดยเชิญชวนให้ส่วนราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชนเข้าร่วมและสนับสนุนกิจกรรม

๔) ประชาชนจิตอาสา ดำเนินการตามแผนงาน/ปฏิทินกิจกรรมที่กำหนดไว้ โดยให้มีการบันทึกภาพถ่าย วันเวลา สถานที่ที่ดำเนินการกิจกรรมทั้งในระหว่างการดำเนินกิจกรรมและหลังการดำเนินกิจกรรมเสร็จสิ้นแต่ละครั้ง

๕.๔ กิจกรรมจิตอาสา ภัยพิบัติ ระดับตำบล

กระทรวงมหาดไทยได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๖๐๙/ ว ๓๒๐๘ ลงวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๑ แจ้งชักชวนการดำเนินการเกี่ยวกับโครงการจิตอาสา ในการปฏิบัติงานป้องกัน แก้ไขปัญหาอุทกภัย วาตภัย น้ำป่าไหลหลาก น้ำท่วมฉับพลัน และดินถล่ม โดยให้จังหวัดในฐานะ ศอญ.จังหวัด เตรียมความพร้อมปฏิบัติงานสนับสนุนช่วยเหลือป้องกันและแก้ไขปัญหายุทธวิธีในพื้นที่ โดยเฉพาะอุทกภัย วาตภัย น้ำป่าไหลหลาก น้ำท่วมฉับพลัน และดินถล่ม ทั้งก่อนเกิดสาธารณภัย ระหว่างเกิดสาธารณภัย และหลังเกิดสาธารณภัยในพื้นที่รับผิดชอบ โดยประสานการปฏิบัติงานร่วมกับทหาร ตำรวจ หน่วยงานภาครัฐ เอกชน องค์กรสาธารณกุศล และเชิญชวนประชาชนจิตอาสา บูรณาการการทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบ และมีเอกภาพใน ๓ ด้าน ประกอบด้วย ด้านบุคลากร ด้านเครื่องมืออุปกรณ์ และขั้นตอนการประสานการปฏิบัติงานร่วมกัน ดังนี้

๑) ก่อนเกิดสาธารณภัย

๑.๑) เตรียมความพร้อมเครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องจักรกล ยานพาหนะ และเจ้าหน้าที่ให้พร้อม สำหรับการสนับสนุนการดำเนินการ ในการปฏิบัติงานป้องกัน บรรเทาและแก้ไขปัญหาอุทกภัย วาตภัย น้ำป่าไหลหลาก น้ำท่วมฉับพลัน และดินถล่ม อย่างเต็มกำลังความสามารถ

๑.๒) ดำเนินการป้องกัน สดผลกระทบ หรือความเสี่ยงเชิงพื้นที่ที่อาจเกิดขึ้นโดยเฝ้าระวังแจ้งเตือน แนะนำการปฏิบัติตน การสำรวจตรวจสอบพื้นที่เสี่ยงภัย การกำจัดสิ่งกีดขวางทางน้ำ การขุดลอกคูคลอง/ท่อระบายน้ำ กำจัดผักตบชวา เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำของพื้นที่

๒) ระหว่างเกิดสาธารณภัย

๒.๑) จัดกำลังพร้อมจิตอาสาพระราชทาน ออกปฏิบัติงานบรรเทาและช่วยเหลือผู้ประสบภัยในพื้นที่ เช่น การอพยพผู้ประสบภัย ทรัพย์สินสิ่งของ การร่วมออกแจกจ่ายน้ำดื่มและอาหารปรุงสุก การดูแลช่วยเหลือรักษาพยาบาล และเยี่ยมปลอบขวัญผู้ประสบภัยในช่วงเกิดสถานการณ์

๒.๒) สำรวจความเสียหายที่เกิดขึ้นและความต้องการของผู้ประสบภัย จัดทำบัญชีรายชื่อผู้ประสบภัย และทรัพย์สินที่เสียหายไว้เป็นหลักฐานในการดำเนินการสงเคราะห์และฟื้นฟู

๓) หลังเกิดสาธารณภัย

ดำเนินการช่วยเหลือผู้ประสบภัย โดยร่วมออกปฏิบัติงานเยี่ยมเยียนและสงเคราะห์ผู้ประสบภัย การแจกจ่ายสิ่งของยังชีพ เครื่องอุปโภคบริโภค ล้างทำความสะอาดบ้านเรือนและสาธารณสถาน การซ่อมปรับปรุง หรือสร้างที่พักอาศัยชั่วคราว ร่วมดูแลสุขภาพอนามัย กลุ่มเปราะบาง รวมทั้งร่วมสำรวจความเสียหาย เพื่อบูรณะซ่อมแซมให้กลับสู่ภาวะปกติ

๕.๕ กิจกรรมจิตอาสา “เราทำความ ดี ด้วยหัวใจ” เนื่องในวันเฉลิมพระชนมพรรษาสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ๖๖ พรรษา ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๑

กระทรวงมหาดไทยกำหนดจัดกิจกรรมจิตอาสา “เราทำความ ดี ด้วยหัวใจ” ในส่วนภูมิภาค ในช่วงวันเฉลิมพระชนมพรรษาสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ๖๖ พรรษา ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ระหว่างวันที่ ๒๒-๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๑ โดยให้จังหวัดจัดกิจกรรมจิตอาสา ในช่วงวันที่ ๒๒-๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ครอบคลุมในพื้นที่อำเภอต่างๆ โดยให้มีกิจกรรมจิตอาสา ระดับจังหวัดในวันใดวันหนึ่งอย่างน้อย ๑ วันในช่วงดังกล่าว

ทั้งนี้ ในการจัดกิจกรรมจิตอาสา ระดับจังหวัดที่มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมจำนวนมาก ให้จังหวัดดำเนินการตามพิธีการและขั้นตอนการจัดกิจกรรมจิตอาสา ต้นแบบในภูมิภาคในพื้นที่ ๔ จังหวัด คือ เชียงใหม่ สกลนคร อุบลราชธานี และอุดรธานี ที่ ศอญ. ได้กำหนดไว้ก่อนหน้านี้

๕.๖ ระบบการรายงานผลการปฏิบัติงานจิตอาสา

- ในปัจจุบัน ศอญ. ได้ดำเนินการสรุปรายงานกิจกรรมจิตอาสา ทั่วประเทศเป็นประจำทุกวัน
- กระทรวงมหาดไทยโดยกรมการปกครองอยู่ระหว่างการดำเนินการจัดทำระบบรายงานผลการดำเนินกิจกรรมจิตอาสา ผ่านระบบรายงานแบบ real time ที่สามารถถ่วงถ่วงภาพกิจกรรม ประมวลผล และรายงานภาพรวมทั้งประเทศให้ ศอญ. ทราบเป็นประจำทุกวันได้

- ในช่วงระหว่างการพัฒนาาระบบการรายงานแบบใหม่ดังกล่าว ให้จังหวัด/อำเภอ ดำเนินการรายงานการดำเนินกิจกรรมจิตอาสา ดังนี้

๑) ให้รายงานผลผ่านระบบรายงานทาง line ที่กรมการปกครอง ได้กำหนดไว้เดิม (ทาง line จิตอาสา กรมการปกครอง) จนกว่าระบบรายงานแบบ real time ที่เป็นทางการจะเสร็จสมบูรณ์และแจ้งให้ใช้ได้ทั่วประเทศ ทั้งนี้ ศอญ. จะนำรายงานที่จังหวัด/อำเภอรายงานไปสรุปเป็นภาพรวมของประเทศเป็นประจำทุกวัน

๒) ให้จังหวัด/อำเภอ กำชับเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบการรายงานผลการปฏิบัติงานจิตอาสาทาง line จิตอาสา กรมการปกครอง (ที่รายงานอยู่เดิม ซึ่งมีปลัดจังหวัด จ่าจังหวัดและนายอำเภออยู่ในกลุ่ม line) พิจารณาคัดกรองภาพกิจกรรม ก่อนทำ ขณะทำ หลังทำ และภาพรวมต่าง ๆ ของกิจกรรมจิตอาสาที่มีความเหมาะสม ก่อนรายงานเข้ามาในระบบ line จิตอาสา กรมการปกครอง

ทั้งนี้ ให้จังหวัดรายงานผลการจัดกิจกรรมจิตอาสา ที่มีการดำเนินการตลอดทั้งเดือน กรกฎาคม ๒๕๖๑ ตามแนวทางที่กำหนดอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงสัปดาห์การจัดกิจกรรมจิตอาสา เนื่องในวันเฉลิมพระชนมพรรษาสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ๖๖ พรรษา ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ระหว่างวันที่ ๒๒-๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๑ เพื่อให้สามารถประมวลผลการจัดกิจกรรมของจังหวัดเป็นภาพรวมของประเทศและสรุปรายงานให้ ศอญ. ทราบในแต่ละวันได้

๖. ข้อสังเกตเพิ่มเติมจาก ศอญ.

กระทรวงมหาดไทยได้หารือร่วมกับ ศอญ. ถึงแนวทางการปฏิบัติที่ถูกต้องในการดำเนินกิจกรรมจิตอาสา โดยมีข้อสังเกตในการปฏิบัติและข้อห้ามเพิ่มเติมใน ๓ ประเด็น ดังนี้

๖.๑ การใช้ป้ายกิจกรรมจิตอาสาพระราชทานฯ

ข้อพึงปฏิบัติ

การใช้ป้ายกิจกรรมจิตอาสา ที่มีสีตรงกับต้นฉบับ

ข้อห้าม

๑) ห้ามเติมข้อความ หรือภาพอื่นใด นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในป้ายกิจกรรมจิตอาสาพระราชทาน ต้นฉบับ เช่น ชื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ยกเว้น ชื่อโครงการ อำเภอ จังหวัด ซึ่งสามารถติดสติ๊กเกอร์ได้ เพื่อไม่ต้องทำป้ายทุกครั้งที่จัดกิจกรรม

๒) ห้ามนำป้ายกิจกรรมจิตอาสา ไปใช้ในกิจกรรมที่ไม่เกี่ยวข้องกับงานจิตอาสา

๓) กรณีแต่งกายชุดจิตอาสาและทำกิจกรรมจิตอาสา ห้ามใช้ป้ายอื่น (กระทรวงมหาดไทยได้มีหนังสือแจ้งกรมในสังกัดและจังหวัดแล้ว เมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๑)

๖.๒ การแต่งกาย

ข้อพึงปฏิบัติ

๑) แต่งเครื่องแบบจิตอาสา อย่างครบถ้วน ได้แก่ หมวก และผ้าพันคอจิตอาสาพระราชทานและบัตรประจำตัวกำลังพลจิตอาสา

๒) การผูกผ้าพันคอจิตอาสาพระราชทาน ให้ผูกให้มีลักษณะพวงทางกระรอก (เหมือนการผูกผ้าพันคอของทหารพราน)

๓) ตลอดเดือนกรกฎาคม แต่งชุดจิตอาสา ขอให้ใส่เสื้อสีเหลือง **งดสีดำ**

ข้อห้าม

๑) กรณีแต่งกายเครื่องแบบข้าราชการ หรือเครื่องแบบองค์กร/มูลนิธิ/อปพร. หรืออื่นๆ ห้ามสวมหมวกและผ้าพันคอจิตอาสาพระราชทานด้วย

๒) ห้ามใช้เสื้อที่มีชื่อองค์กร/หน่วยงาน/บริษัท ห้างร้าน หรือชื่อบุคคล ในลักษณะโฆษณาประชาสัมพันธ์ทางการเมืองหรือประโยชน์อื่นใด แล้วสวมหมวกและผ้าพันคอจิตอาสาพระราชทาน

๓) ห้ามแต่งกายเครื่องแบบจิตอาสาไปร่วมงานต่างๆ ที่ไม่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมจิตอาสา (เมื่อเสร็จสิ้นกิจกรรมจิตอาสา แล้ว ให้ถอดเครื่องแบบ)

๔) ห้ามแต่งกายเครื่องแบบจิตอาสาไปในสถานที่อโคจร หรือทำกิจกรรมอื่นที่ไม่เหมาะสม เช่น เรียไรเงิน กินเหล้า เล่นการพนัน เป็นต้น

๖.๓ การทำกิจกรรมจิตอาสา**ข้อพึงปฏิบัติ**

- ๑) เป็นกิจกรรมสาธารณประโยชน์เพื่อพัฒนาพื้นที่ให้มีความเจริญและเกิดประโยชน์ต่อชุมชน
- ๒) เป็นกิจกรรมที่เกิดจากการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่างๆ ทั้งภาครัฐการ ภาคเอกชน และภาคประชาชน
- ๓) กรณีกิจกรรมที่เป็นงานตามภารกิจปกติ (function) เช่น การทำความสะอาดสถานที่ทำงาน

ไม่ควรรายงาน ว่าเป็นกิจกรรมจิตอาสา

๔) เป็นการดำเนินกิจกรรมที่จังหวัดหรืออำเภอให้การสนับสนุนและรวมการปฏิบัติ เนื่องจากผู้ว่าราชการจังหวัดอยู่ในฐานะที่เป็น ผอ.ศอญ.จังหวัด และนายอำเภอเป็น ผอ.ศอส.อำเภอ

๕) กรณีกิจกรรมจิตอาสา ขนาดเล็กไม่จำเป็นต้องมีพิธีการ แต่ถ้าหากให้มีพิธีการ ก่อนเริ่มปฏิบัติงาน ต้องกระทำอย่างถูกต้อง โดยยึดแนวทาง การจัดกิจกรรมจิตอาสา ต้นแบบในภูมิภาค ในพื้นที่ ๔ จังหวัด คือ สกลนคร เชียงใหม่ อุตรธานี และอุบลราชธานี

๖) กิจกรรมจิตอาสา จะต้องใช้ความระมัดระวัง และคำนึงถึงความปลอดภัยเป็นสำคัญ

ข้อห้าม

ห้ามถ่ายภาพไม่เหมาะสมขณะทำกิจกรรมจิตอาสา เช่น ถ่ายภาพตัวเอง (Selfie) หรือ นั่งเล่นในขณะที่ปฏิบัติงาน รวมทั้งการโพสต์ทำภาพที่ไม่เหมาะสม

กลุ่มงานประสานการพัฒนาพื้นที่ตามพระราชดำริ
สำนักนโยบายแผน สป.

คำแนะนำจิตอาสา

เป้าหมาย และวัตถุประสงค์ของโครงการจิตอาสาพระราชทาน

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้จัดตั้งโครงการจิตอาสาพระราชทานขึ้น เพื่อเป็นการรวมความสมัครสมานสามัคคีของคนไทยทุกคนในการทำกิจกรรมสาธารณประโยชน์เพื่อพัฒนาพื้นที่ในชุมชนต่างๆ ให้มีความเจริญ เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชนอย่างถาวร โดยมีศูนย์อำนวยการใหญ่โครงการจิตอาสาพระราชทานตามแนวพระราชดำริ (ศอญ.) เป็นผู้ควบคุม กำกับ ดูแล และให้ผู้ว่าราชการจังหวัดในแต่ละจังหวัด เป็นผู้ให้การสนับสนุน และรวมการปฏิบัติของทุกภาคส่วนในกิจกรรมจิตอาสาพระราชทานให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยตามพระราชโองบายและวัตถุประสงค์ของกิจกรรม ทั้งนี้ หน่วยทหารในพื้นที่นั้นๆ จะเป็นผู้รับผิดชอบในการระดมสรรพกำลังประชาชนจิตอาสาสามารถร่วมการปฏิบัติกับกำลังพลจิตอาสาของหน่วยราชการทหาร และหน่วยราชการต่างๆ การดำเนินการกิจกรรมจิตอาสาพระราชทานทุกหน่วยงาน สามารถริเริ่มกิจกรรมได้เอง แต่ต้องแจ้งการดำเนินกิจกรรมให้ผู้รับผิดชอบทราบเพื่อเตรียมการให้การสนับสนุนตามความจำเป็น และตามความเหมาะสม

ประเภทของกิจกรรมจิตอาสาพระราชทาน

กิจกรรมจิตอาสาพระราชทานแบ่งเป็นสามประเภท คือ จิตอาสาพัฒนา จิตอาสาภัยพิบัติ และจิตอาสาเฉพาะกิจ มีรายละเอียดในการปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้

๑. จิตอาสาพัฒนา ได้แก่ กิจกรรมจิตอาสาพระราชทานที่มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาท้องถิ่นของแต่ละชุมชน ให้มีคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ไม่ว่าจะเป็น กิจกรรมบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ การอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การอำนวยความสะดวก และความปลอดภัยในการดำรงชีวิตประจำวัน การประกอบอาชีพ รวมทั้งการสาธารณสุข ฯลฯ

๒. จิตอาสาภัยพิบัติ ได้แก่ กิจกรรมจิตอาสาพระราชทานที่มีวัตถุประสงค์เพื่อเฝ้าตรวจ และเตรียมการรองรับภัยพิบัติ ทั้งที่เกิดจากธรรมชาติ และที่เกิดจากสาเหตุอื่นๆ ที่ส่งผลกระทบต่อประชาชนในพื้นที่โดยรวม และการเข้าช่วยเหลือบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนจากภัยพิบัติดังกล่าว เช่น อุทกภัย วาตภัย อัคคีภัย เป็นต้น

๓. จิตอาสาเฉพาะกิจ ได้แก่ กิจกรรมจิตอาสาพระราชทานที่มีวัตถุประสงค์ให้ปฏิบัติในงานพระราชพิธี หรือการรับเสด็จในโอกาสต่างๆ เป็นการใช้กำลังพลจิตอาสาปฏิบัติหน้าที่ร่วมกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ในการช่วยเหลือหรืออำนวยความสะดวกแก่ประชาชนที่มาร่วมงาน รวมทั้งการเตรียมการ การเตรียมสถานที่ และการฟื้นฟูสถานที่ภายหลังการปฏิบัติในพระราชพิธี และการเสด็จนั้นๆ ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

* ข้อพึงปฏิบัติของกำลังพลจิตอาสา

๑. กำลังพลจิตอาสาพระราชทาน เป็นบุคคลที่สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานให้มาปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเสียสละ เพื่อบำเพ็ญสาธารณประโยชน์เพื่อส่วนรวมตามวัตถุประสงค์ ไม่ประพฤติปฏิบัติไปในทางที่อาจจะเกิดความเสื่อมเสียต่อภาพลักษณ์และอาจจะมียุทธคดีได้ เช่น การเรียกรับเงินโดยอ้างกิจกรรมจิตอาสา การเรียกร้องและแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัว หรือเพื่อบุคคลบางกลุ่ม ตลอดจนไม่ยุ่งเกี่ยวกับกิจกรรมทางการเมือง

๒. เครื่องแบบของกำลังพลจิตอาสาพระราชทาน ประกอบด้วย หมวกและผ้าพันคอจิตอาสาพระราชทาน และบัตรประจำตัวกำลังพลจิตอาสา ซึ่งควรนำติดตัวมาด้วยทุกครั้งในการร่วมกิจกรรม

๓. ไม่ควรนำกำลังพลจิตอาสา ไปปฏิบัติภารกิจในกิจกรรมอื่นนอกเหนือจากประเภทของกิจกรรมจิตอาสาสามประเภทข้างต้น

๔. สมาชิกกำลังพลจิตอาสาพระราชทาน ต้องช่วยกันตรวจสอบ แนะนำ และตักเตือนการปฏิบัติของเพื่อนสมาชิกกำลังพลจิตอาสาตามข้อพึงปฏิบัติที่ได้กล่าวไปแล้ว หากมีปัญหาหรือข้อสงสัยใดๆ ก็ตาม สามารถติดต่อสอบถามไปที่ หน่วยราชการที่รับผิดชอบในแต่ละจังหวัด หรือติดต่อสอบถามศูนย์อำนวยการใหญ่โครงการจิตอาสาพระราชทานโดยตรง (โทร. ๐๒ ๒๘๓ ๒๗๔๕-๖)